

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการวิจัย

วิธีการศึกษา

ผู้ศึกษาได้กำหนดวิธีการศึกษาเรื่อง “การศึกษาการเปรียบเทียบทัศนคติต่อคุณภาพชีวิตการทำงานและบทบาทของสหภาพแรงงานของพนักงานที่เป็นสมาชิกและไม่เป็นสมาชิกสหภาพแรงงาน บริษัท อาซาฮี-ไทยอัลลอย จำกัด”

รูปแบบการศึกษา

1. การศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร (Documentary Research) เป็นการศึกษารวบรวมข้อมูลจากข้อมูลข่าวสาร หนังสือ วิทยานิพนธ์ เว็บไซต์ รวมถึงเอกสารอื่น ๆ โดยการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2. ศึกษาวิเคราะห์จากข้อมูลภาคสนาม (Field Survey) โดยการศึกษาเปรียบเทียบใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นเพื่อเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรที่ศึกษา

ดังนั้น เพื่อให้การศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและได้ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาที่ได้กำหนดไว้แล้วนั้น ผู้ศึกษาจึงได้กำหนดระเบียบวิธีการศึกษาและได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษา
2. ขนาดตัวอย่างและวิธีการสุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. การนำเสนอผลการศึกษา
7. ระยะเวลาในการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ประชากรในการศึกษา ได้แก่ พนักงานบริษัท อาซาฮี-ไทยอัลลอย จำกัด จำนวนพนักงาน คือ 1,000 คน ทั้งที่เป็นสมาชิกสหภาพแรงงาน และที่ไม่ได้เป็นสมาชิกสหภาพ

การสุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Sampling) โดยแบ่งประชากรเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

1. กลุ่มพนักงานที่เป็นสมาชิกสหภาพแรงงาน มีจำนวนประชากร 400 คน คิดเป็น 40%
2. กลุ่มพนักงานที่ไม่ได้เป็นสมาชิกสหภาพแรงงาน มีจำนวนประชากร 600 คน คิดเป็น 60%

ทั้งนี้ เพื่อให้ได้ข้อมูลจากกลุ่มประชากรที่มีความแตกต่างกันในด้านการผู้เป็นสมาชิก และไม่เป็นสมาชิกสหภาพแรงงาน

ขนาดตัวอย่างและวิธีสุ่มตัวอย่าง

วิธีการสุ่มตัวอย่าง ผู้ศึกษาใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างโดยการกำหนดโควตาเว้นช่วง 10 คนต่อ 1 คน โดยได้ขนาดตัวอย่างของกลุ่มดังต่อไปนี้

กลุ่มของพนักงาน	จำนวนพนักงาน	สัดส่วน	จำนวนโควตา
พนักงานที่เป็นสมาชิกสหภาพ	400	10 : 1	40
พนักงานที่ไม่ได้เป็นสมาชิกสหภาพ	600	10 : 1	60
จำนวน	1,000	10 : 1	100

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้จัดทำแบบสอบถามขึ้นเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัย โดยศึกษาจากผลงานวิจัย เอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อคุณภาพชีวิตการทำงานและทัศนคติต่อบทบาทสหภาพแรงงานด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตการทำงาน เพื่อให้หาข้อมูลที่ต้องการศึกษาจากพนักงานบริษัท อาซาฮี-ไทยอัลลอย จำกัด ซึ่งประกอบด้วยคำถามปลายปิด

เพื่อให้ผู้ตอบสามารถเลือกตอบได้ตรงกับความต้องการ และแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ตอบคำถามสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างเสรี

โดยแบ่งโครงสร้างแบบสอบถามเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับตัวแปรอิสระที่เป็นข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะของพนักงาน ซึ่งประกอบด้วย อายุ เพศ สถานภาพสมรส ประสบการณ์ทำงานในบริษัท ระดับการศึกษา อัตราเงินเดือน ระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหภาพแรงงาน โดยเป็นคำถามที่มีลักษณะปลายเปิด

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับตัวแปรตาม ซึ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติต่อคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานและทัศนคติต่อบทบาทสหภาพแรงงานด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตการทำงาน โดยมีลักษณะเป็นคำถามปลายปิด แบบลักษณะประเมินค่า 3 ระดับ คือ มาก ปานกลาง น้อย โดยใช้มาตราวัดความคิดแบบ Likert Scale แบบ 3 ตัวเลือก และจัดหาค่าของคะแนนโดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยให้กลุ่มตัวอย่างทำเครื่องหมายในแบบสอบถาม กำหนดเกณฑ์คะแนน ดังนี้

ระดับความคิดเห็น	ระดับคะแนน
มาก	3
ปานกลาง	2
น้อย	1

การแปลค่าความหมายจากคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นแบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ มาก ปานกลาง น้อย ผู้ศึกษาแบ่งช่วงระดับคะแนน โดยการหาความกว้างของอันตรภาคชั้น ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{อันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด}-\text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{3-1}{3} = 0.66 \end{aligned}$$

จากหลักเกณฑ์ดังกล่าว ผู้ศึกษาได้กำหนดการแปลความหมายจากคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นไว้ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	1.00-1.66	หมายถึง	ความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.67-2.33	หมายถึง	ความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	2.34-3.00	หมายถึง	ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

โดยแบ่งคำถามเป็นลักษณะคำถามเชิงบวก และ เชิงลบ ในเรื่องทัศนคติคุณภาพชีวิต ต่อการทำงานและทัศนคติต่อบทบาทสหภาพแรงงานด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตการทำงาน 5 ประเด็นหลัก ๆ

1. การจัดการปัญหาพื้นฐานทั่วไปในการทำงาน ได้แก่ ค่าตอบแทน สวัสดิการ ระยะเวลาการทำงาน ความมั่นคงในการทำงาน และสภาพอนามัยและความปลอดภัยในการทำงาน

2. การได้รับการปฏิบัติที่เป็นธรรมในการทำงาน ได้แก่ การเลิกจ้างไม่เป็นธรรม และการเลือกปฏิบัติ

3. การมีโอกาสมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ได้แก่ การมีส่วนร่วมในระดับบุคคล และการมีส่วนร่วมในระดับกลุ่ม

4. การได้ทำงานที่ท้าทายความสามารถ ได้แก่ การขาดแรงจูงใจในการทำงาน และการเปลี่ยนแปลงการทำงาน

5. การจัดการความสัมพันธ์ระหว่างชีวิตการทำงาน กับการดำเนินชีวิตโดยทั่วไป

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะของพนักงาน ต่อบทบาทของสหภาพแรงงานในการส่งเสริมคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานบริษัท โดยเป็นคำถามที่มีลักษณะปลายเปิด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ประสานงานกับเจ้าหน้าที่ของบริษัท อาซาฮี-ไทยอัลลอย จำกัด เพื่อแจกแบบสอบถามจำนวน 100 ชุด ให้กับพนักงานที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

2. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาแก้ไข ปรับปรุง เพื่อความถูกต้องเหมาะสม ก่อนนำไปเก็บข้อมูลจริง

3. กำหนดวันทำการสำรวจระหว่างวันที่ 3-7 สิงหาคม 2552

4. นำแบบสอบถามไปแจกตามรายชื่อผู้ที่เป็นสมาชิกและไม่เป็นสหภาพแรงงาน โดยกำหนดโควตาเว้นช่วง 10 คนต่อ 1 คน ให้ประธานสหภาพเป็นผู้ดำเนินการแจกแบบสอบถามตามลำดับโควตาการเว้นช่วง โดยแบ่งฝ่ายละ 50 คนต่อ 100 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ เมื่อผู้ศึกษาได้เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นที่เรียบร้อยแล้ว จะนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ SPSS/PC+ (Statistical Package for the Social Science) เพื่อคำนวณค่าทางสถิติ โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
2. การหาค่าเฉลี่ยมัธยฐานเลขคณิต (Mean)
3. การหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อหาการกระจายของน้ำหนักคำตอบของคำถามในแต่ละข้อ
4. การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อทัศนคติด้านคุณภาพชีวิตการทำงาน และทัศนคติต่อบทบาทสหภาพด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตการทำงาน โดยกำหนดค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยที่ 0.15

การนำเสนอผลการศึกษา

ผู้ศึกษาจะนำเสนอผลการศึกษาในลักษณะการพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยเป็นการนำเสนอข้อเท็จจริงที่ได้จากการศึกษาวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติจากแบบสอบถาม แจกแจงในลักษณะตารางประกอบการบรรยาย